

Certificering budgettaire ramingen Fiscale verzamelwet 2023

Deze notitie certificeert de budgettaire ramingen van de fiscale beleidsmaatregelen uit de Fiscale verzamelwet 2023. Het CPB acht de ramingen van de budgettaire effecten van de maatregelen redelijk en neutraal.

In totaal zijn twee fiscale maatregelen aan een toetsing onderworpen. Eén maatregel heeft een uitvoerige beoordeling gekregen vanwege een geraamd budgettair effect van meer dan 50 mln euro.

Samenvatting en conclusies

Deze notitie certificeert de budgettaire ramingen van de fiscale beleidsmaatregelen in de Fiscale verzamelwet 2023. Het CPB acht de ramingen van de budgettaire effecten van de maatregelen redelijk en neutraal. In totaal zijn twee fiscale maatregelen uit de Fiscale verzamelwet 2023 aan een toetsing onderworpen. Eén maatregel is vanwege de budgettaire omvang van meer dan 50 mln euro uitvoerig beoordeeld. In paragraaf 2 wordt de certificering van en de onzekerheidsanalyse voor de raming toegelicht. Tabel 2.1 geeft een overzicht van de gecertificeerde maatregelen.

1 Inleiding

In deze notitie certificeert het Centraal Planbureau (CPB) de budgettaire raming door het ministerie van Financiën van fiscale beleidsmaatregelen, zoals opgenomen in de Fiscale verzamelwet 2023. Certificering van de budgettaire ramingen houdt in dat het CPB toetst of de ramingen ‘neutraal en redelijk’ zijn en aangeeft wat de bijbehorende mate van onzekerheid is.¹ Een raming kwalificeert als ‘redelijk’ wanneer er bij het CPB geen betere bronnen of ramingsmethoden bekend zijn om de desbetreffende raming te maken. De term ‘neutraal’ houdt in dat de raming geen systematische afwijking naar boven of naar beneden vertoont. Een gedetailleerde beschrijving van het toetsingskader is te vinden in de certificering van het Belastingplan 2022.²

Het CPB certificeert zowel de budgettaire raming voor de komende jaren als het structurele budgettaire effect. Standaard wordt voor elke maatregel het kaderrelevante budgettaire effect gepresenteerd, dat van belang is voor besluitvorming over het inkomstenkader.³

Het CPB onderwerpt iedere maatregel aan een marginale toetsing. Controversiële maatregelen, maatregelen met een geraamd budgettair effect van meer dan 50 mln euro en maatregelen met grote gedragseffecten of een sterk onzekere grondslag beoordeelt het CPB uitvoeriger.⁴ Hierbij wordt allereerst gekeken naar wat de beleidsmaatregel inhoudt en hoe het fiscale landschap hierdoor verandert. Voorts wordt dieper ingegaan op de ramingswijze, met nadruk op de berekening van de grondslag, en de validiteit van de gebruikte aannamen en gedragseffecten. In het bijzonder wordt gekeken naar onzekerheden in de raming, die kunnen voortkomen uit de gebruikte data, modellen, aannamen en mogelijk gedrag. Het CPB geeft bij iedere budgettaire raming een afzonderlijke inschatting van de onzekerheid van de puntschatting van het budgettaire effect.

¹ De oorsprong van de vastgelegde certificeringsronde is het advies van het vijftiende rapport van de Studiegroep Begrotingsruimte in 2016: Van salдостuring naar stabilisatie, Vijftiende rapport van de Studiegroep Begrotingsruimte, Den Haag, juli 2016, p.37 en 4 ([link](#)).

² Certificering budgettaire ramingen fiscale maatregelen Belastingplan 2022, CPB Notitie, 2021 ([link](#)).

³ Dit effect wijkt in sommige gevallen af van de bijbehorende kasontvangsten of transactiebedragen naar belastingjaar.

⁴ Ramingen die door gedragseffecten of door de gebruikte grondslag een hoge mate van onzekerheid kennen, vereisen meer inzicht en kwalificeren daarom voor een uitgebreide toetsing. Verder inzicht is ook gewenst als een maatregel in de bijzondere belangstelling staat van het parlement.

2 Certificering

Tabel 2.1 geeft een overzicht van de gecertificeerde maatregelen en de beoordeling daarvan. Het CPB acht de raming van de budgettaire effecten van de maatregelen neutraal en redelijk. De onzekerheid rond beide ramingen is laag.

Tabel 2.1 Overzicht gecertificeerde maatregelen

Maatregel	Uitvoerige toetsing	Geraamd budgettair effect					Onzekerheid	
		Mln euro (a)						
		2021	2022	2023	2024	2025	Structureel	
Afschaffen betalingskorting Vpb (b)	X			196 (123)	199 (199)	204 (204)	204 (204)	Laag
Opschoning dividendbelasting				0	0	0	0	Laag
(a)	+ is saldoverbeterend/lastenverzwarend.							
(b)	De tijdelijke verlaging van de invorderingsrente verlaagt in 2023 de budgettaire omvang. De crisismaatregel telt niet mee in het inkomstenkader, waardoor het kaderrelevante bedrag hoger ligt.							

Hieronder wordt de certificering van de afschaffing van de betalingskorting in de vennootschapsbelasting toegelicht, die vanwege de budgettaire omvang uitvoerig getoetst is. Verdere toelichting van de raming van de beleidsmaatregelen, opgesteld door het ministerie van Financiën, is te vinden als bijlage bij de Fiscale verzamelwet 2023.

Afschaffen betalingskorting vpb

Per 1 januari 2023 wordt de betalingskorting in de vennootschapsbelasting (vpb) afgeschaft. Hiermee verdwijnt het recht op een korting bij het in één keer betalen van de voorlopige aanslag vpb⁵ in het jaar waarop de aanslag betrekking heeft. De raming is uitvoerig getoetst vanwege de budgettaire omvang.

De grondslag van de betalingskorting in de vpb volgt uit realisatiegegevens van de Belastingdienst over het beroep op (en de hoogte van) de betalingskorting in de periode 2016 tot en met 2019. De verhouding van het budgettaire beslag van de betalingskorting ten opzichte van de totale vpb-opbrengst wordt voor de ramingsjaren gelijkgesteld aan het gemiddelde percentage in deze (pre-corona) referentieperiode. De hoogte van de betalingskorting is daarenboven afhankelijk van de invorderingsrente, die volgens de wet minimaal 4% bedraagt.⁶ Ten slotte beïnvloedt het (gewogen) gemiddelde belastingpercentage in de vpb het budgettaire beslag van de betalingskorting, aangezien de betalingskorting onderdeel is van de belastbare winst.

De onzekerheid bij deze raming is beperkt en heeft voornamelijk betrekking op de ontwikkeling van de vpb-opbrengsten en het procentuele aandeel van de betalingskorting in de vpb-opbrengsten. Beide aannamen zijn gebaseerd op nauwkeurige realisatiedata van de Belastingdienst of sluiten aan bij recente macro-economische projecties.⁷ Voor zover er sprake is van gedragseffecten, zullen deze betrekking kunnen hebben op het

⁵ De betalingskorting geldt ook voor de inkomstenbelasting. Deze valt buiten de reikwijdte van het wetsvoorstel.

⁶ De invorderingsrente is vanaf maart 2020 vanwege de coronapandemie tijdelijk verlaagd tot 1 januari 2024. Het budgettaire effect voor 2023 is gebaseerd op een invorderingsrente van 2,5% (2% rente van 1 januari tot 30 juni 2023 en 3% rente 1 juli tot 31 december 2023). Vanaf 2024 wordt gerekend met 4% invorderingsrente.

⁷ De door het ministerie van Financiën geraamde vpb-opbrengsten worden gevoed door de vpb-ontwikkeling in het Centraal Economisch Plan 2022 ([link](#)). De raming is gecorrigeerd voor de opbrengst die gepaard gaat met de omzetting van ProRail naar zbo.

betalpatroon van belastingplichtigen binnen hetzelfde jaar. Samenvattend is de raming naar het oordeel van het CPB neutraal en redelijk en kent de raming een lage mate van onzekerheid.